

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้าที่มีมาตรฐานตามมาตรา 21 ภายใต้

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

Legal problems Related to Import the Industrial Products which are Required the
Mandatory Standard under Industrial Product Standards act, b.e. 2511 (1986)

¹ณัฐวิริยา พันธุ์สกุล เหลียง, ¹นิสิต อินทมาโน

Abstract

This thesis aimed at investigating the control of importing industrial products conforming to the standards required by the Royal Decree. This was done through studying the history of the industrial standard, measures in controlling the import of industrial products following the Royal Decree of Thailand and foreign countries, problems and enforcement impacts, and its legal interpretation nowadays to obtain some guidelines and recommendations on the effective control of imported industrial products with mandatory standards. The findings revealed that the control measures of imported industrial products with mandatory standards of Thailand have specified that only industrial products for sale need permission. This hinders the control of entrepreneurs who declare the import of industrial products for use with an aim to sell products afterwards. Moreover, the penalty cannot decrease the motivation to commit illegal deeds since its fine is relatively low compared with the total value of illegally imported products. With regard to the international regulations and laws of other countries, it was found that the control of imported goods is applied to all cases of imported products since the standard control is a non-tariff barrier to trade to control the import of poor *quality* products for the stability of internal industry, and for the sake of people and national economy. The control measure for imported industrial goods of Thailand should be imposed on all cases.

The findings suggest that there should be a legal requirement that the import of industrial products with mandatory standards for commercial benefits need to be approved by the Secretary

[151]

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

General. The terms “commercial benefits” should be added to Section 3 and the term “for sale” in Section 21 should be replaced with “for commercial benefits”. The penalty in Section 48 should be adjusted by specifying a fine based on the *percentage of total* value of illegally imported products to correspond to the aims of laws and to achieve a more effective prevention of illegal acts.

Key Words: Import industrial product; section 21 industrial product standard act

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน โดยศึกษาจากประวัติความเป็นมาของการกำหนดและควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และมาตรการในการควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานของไทย และของต่างประเทศ ตลอดจนปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากบทบัญญัติของกฎหมายและการตีความในปัจจุบัน เพื่อให้ได้แนวทางและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่ามาตรการในการควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับของไทยนั้น กำหนดให้การนำเข้าในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายเท่านั้นที่ต้องขออนุญาต ทำให้ไม่สามารถควบคุมผู้ประกอบการที่สำแดงแก่เจ้าหน้าที่ว่านำเข้าเพื่อใช้แล้วนำไปจำหน่ายต่อได้ อีกทั้ง บทกำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนไม่สามารถลดแรงจูงใจในการกระทำความผิดของผู้ประกอบการได้ เนื่องจากมีค่าปรับที่ต่ำเมื่อเทียบกับมูลค่าของสินค้าที่กระทำความผิด

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้ (1) ควรกำหนดให้การนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับ เข้ามาในราชอาณาจักร หากนำเข้าเพื่อประโยชน์ในทางการค้า ต้องขออนุญาตจากเลขานุการ (2) เพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “เพื่อประโยชน์ในทางการค้า” ในมาตรา 3 และ ตัดคำว่า “เพื่อจำหน่าย” ในมาตรา 21 ออก แทนด้วยคำว่า “เพื่อประโยชน์ในทางการค้า” (3) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษในมาตรา 48 โดยกำหนดโทษปรับคิดเป็นร้อยละของมูลค่าสินค้าที่กระทำความผิด เพื่อให้ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสามารถยับยั้งการกระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: นำเข้าสินค้ามาตรฐานบังคับ; มาตรา 21; มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

บทนำ

[152]

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

ปัจจุบันการค้าระหว่างประเทศเป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาและนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศ รวมทั้งมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในปีพ.ศ. 2553 โครงสร้างเศรษฐกิจของไทยเปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ภาคการผลิตมีการสังคมนิยมความรู้และปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องยกระดับการผลิต ส่งออกและนำเข้าสินค้าให้ได้มาตรฐานที่กำหนด เพื่อสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการอื่นได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555: 2)

ซึ่งการส่งออกผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ผู้ประกอบการจะต้องพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานตามมาตรฐานของไทย (มอก.) หรือมาตรฐานของต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปยังประเทศคู่ค้ามีคุณภาพ สามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์ของนานาประเทศได้ ทั้งยังทำให้ประเทศคู่ค้ามั่นใจในคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกจากไทย(สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, ออนไลน์) ส่วนการนำเข้านั้น จะต้องมีการควบคุมให้มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศให้ปลอดภัยจากการบริโภคสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ อันส่งผลต่อชีวิตและสุขภาพ ทั้งยังมีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจส่วนรวม เช่น เป็นบรรทัดฐานทางการค้า ทำให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคมีความเข้าใจที่ตรงกัน ก่อให้เกิดความ

ยุติธรรมในการซื้อขาย และป้องกันสินค้าคุณภาพต่ำเข้ามาจำหน่ายในประเทศ เป็นต้น จึงเป็นผลให้ทุกประเทศเข้มงวดกับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทั้งการส่งออกและนำเข้า ผลิตภัณฑ์ (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, ออนไลน์) การควบคุมการส่งออกและนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน จึงมีความสำคัญต่อความมั่นคงและระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้การควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์เป็นมาตรการหนึ่งของมาตรการควบคุมที่มีใช้ภายใน (Non Tariff Measures: NTMs) ซึ่งมีกฎระเบียบระหว่างประเทศกำกับกับการบังคับใช้มาตรการต่างๆ แต่ละประเทศสามารถใช้มาตรการกำหนดมาตรฐานสินค้าได้อย่างเป็นธรรม หากนำมาควบคุมอย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ (คณะกรรมการร่วม WTO, ออนไลน์)

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรนั้น มีทั้งผลิตภัณฑ์ที่มีการขอรับรองคุณภาพด้วยความสมัครใจ และผลิตภัณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานบังคับ) ซึ่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นการศึกษาถึงการควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เฉพาะผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับเท่านั้น หมายถึงผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน กล่าวคือ เป็นผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่ต้องมี มอก. ประเภท

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

มาตรฐานบังคับ เท่านั้น ซึ่งการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับเข้ามาในราชอาณาจักรนั้น ถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 21 และมาตรา 21 ทวิ ดังนี้

มาตรา 21 บัญญัติว่า “...ผู้ใดนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ...”

มาตรา 21 ทวิ บัญญัติว่า “เมื่อมีความจำเป็นต้องนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนด เพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว เลขาธิการจะอนุญาตเป็นการเฉพาะคราว ให้ผู้ใดนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่เป็นไปตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะต่ำกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้...”

โดยมาตรา 21 เป็นการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับ ตาม มอก.บังคับของประเทศไทย ส่วนมาตรา 21 ทวิ เป็นการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มี

มาตรฐานที่แตกต่างจากมาตรฐานบังคับของประเทศ ไทย ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นจะต้องนำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักร เป็นครั้งคราว ซึ่งมาตรฐานที่แตกต่างนี้จะต้องได้มาตรฐานตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศด้วย ซึ่งการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับตามมาตรา 21 นั้น หากเป็นการนำเข้ามาเพื่อจำหน่าย จะต้องขออนุญาตจากเลขาธิการ ส่วนการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานแตกต่างตามมาตรา 21 ทวินั้น หากเป็นการนำเข้ามาเพื่อใช้ จะต้องแสดงเหตุจำเป็นและขออนุญาตจากเลขาธิการ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับ เข้ามาในราชอาณาจักร ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 นั้น พบว่า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับที่มีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมคือ ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่โดยสภาพของตัวผลิตภัณฑ์ ไม่สามารถรู้ได้อย่างชัดเจนว่าผลิตภัณฑ์นี้มีไว้เพื่อจำหน่าย หรือมีไว้เพื่อเป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในอุตสาหกรรม เช่น เหล็กเส้น หลอดไฟ ที่สามารถนำตัวเหล็กเส้นหรือหลอดไฟมาจำหน่ายได้เลย หรือจะนำมาเป็นส่วนประกอบในอุตสาหกรรมแล้วผลิตเป็นสินค้าอื่นก่อนนำออกจำหน่าย กรณีนี้เองจึงเกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย ในการนำเข้า

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในกลุ่มนี้ เนื่องจากมาตรา 21 กำหนดให้ขออนุญาตนำเข้ากรณีนำเข้ามาเพื่อจำหน่าย หากเป็นการนำเข้ามาเพื่อใช้ กฎหมายไม่ได้กำหนดให้ต้องขออนุญาต ซึ่งกรณีเช่นนี้ หากผู้ประกอบการที่นำเข้าผลิตภัณฑ์ส่งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องว่า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่นำเข้านั้น นำเข้ามาเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมของตน เพื่อหลีกเลี่ยงการขออนุญาตตามมาตรา 21 พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถทราบถึงเจตนาที่แท้จริงของผู้ประกอบการได้ เนื่องจากไม่สามารถพิจารณาเจตนาของผู้ประกอบการจากสภาพของตัวผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าได้ จึงไม่สามารถบังคับให้ผู้ประกอบการที่นำเข้าในลักษณะนี้ให้ขออนุญาตตามมาตรา 21 ได้ เนื่องจากกฎหมายได้กำหนดไว้ว่าต้องเป็นการนำเข้ามาเพื่อจำหน่าย ประกอบกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ตีความการนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายตามมาตรา 21 นั้น ต้องเป็นการนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายโดยตรงเท่านั้น (บันทึกสำนักงานคณะกรรมการ เรื่องเสรีที่ 1488/2555) หากเป็นผู้ประกอบการที่เคยมีประวัติในการนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายหรือมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าเจตนาหลีกเลี่ยงการขออนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการอายัดผลิตภัณฑ์นั้นไว้ก่อนเพื่อทำการสอบสวนซึ่งการหาพยานหลักฐานของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเสาะหาอย่างรอบด้าน เพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ประกอบการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเข้ามาเพื่อจำหน่าย และเพื่อไม่ให้เกิดข้อต่อสู้ในชั้นศาล (ร้อยตำรวจเอกปิยะ

รักสกุล, 2560. สัมภาษณ์) เนื่องจากความผิดที่เกิดจากการฝ่าฝืนมาตรา 21 มีโทษทางอาญา การตีความของศาลจึงต้องตีความโดยเคร่งครัด และการวินิจฉัยชี้ขาดต้องแน่ชัดว่าจำเลยกระทำความผิดจริงจึงจะพิพากษาลงโทษได้ ตามหลักของกฎหมายอาญา

อีกทั้ง บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา 21 ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 48 ที่มีโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นั้น แม้จะเป็นความผิดที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ ก็ไม่สามารถลดแรงจูงใจในการกระทำความผิดได้ เนื่องจากโทษปรับตามมาตรา 48 นั้น มีเพดานสูงสุดไม่เกินหนึ่งล้านบาท เมื่อเทียบกับมูลค่าของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรในแต่ละครั้งนั้น ค่าปรับตามกฎหมายเป็นเงินจำนวนน้อยที่ผู้ประกอบการยอมเสียในการฝ่าฝืนกฎหมาย เพราะหากพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถสอบสวนได้ความว่าผู้ประกอบการกระทำความผิดจริง ผู้ประกอบการมักยอมรับสารภาพเพื่อให้ถูกปรับ (ร้อยตำรวจเอกปิยะ รักสกุล, 2560. สัมภาษณ์) เนื่องจากหากผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามาโดยไม่ขออนุญาตนั้น หากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน กฎหมายยินยอมให้ผู้ประกอบการนำผลิตภัณฑ์นั้นมาขออนุญาตนำเข้าใหม่ได้ ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 46(2)

ปัญหาการบังคับใช้ตามมาตรา 21 นั้น ยังไม่มีการแก้ไขในประเด็นนี้ แม้ว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 อยู่หลายครั้ง เพื่อให้กฎหมายครอบคลุม

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันก็ตาม ซึ่งการแก้ไขกฎหมายครั้งล่าสุดนั้น แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2558 แต่ก็ได้มีการแก้ไขในส่วนของมาตรา 21 ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบ ควบคุม พกติดการณ์ในการเอาเปรียบหรือลักลอบการนำเข้าของผู้ประกอบการได้ และทำให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการควบคุมการนำเข้าตาม มาตรา 21 นี้ เป็นไปเพื่อรักษาความปลอดภัยหรือ ป้องกันความเสียหายอันอาจจะเกิดแก่ประชาชนหรือ แก่กิจการอุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจของประเทศ อัน บัญญัติไว้ในมาตรา 17 ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของ กฎหมายฉบับนี้ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและต้อง ควบคุมอย่างเคร่งครัด หากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ชนิดใดเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐาน บังคับแล้ว กฎหมายจะกำหนดมาตรการควบคุมทุก ขั้นตอน มิให้มีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไป จากมาตรฐานที่กำหนดเกิดขึ้นในประเทศ ที่บุคคลใด อาจนำไปใช้เพื่อการต่างๆ จนเกิดความไม่ปลอดภัย หรือความเสียหายตามที่กฎหมายมุ่งหมายจะป้องกัน อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยการกำหนดให้ผู้ใดที่จะนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เข้ามาจำหน่ายในราชอาณาจักรจะต้องผ่านการ ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตเสียก่อน ดังปรากฏใน มาตรา 21 และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ยังเป็นการเอาเปรียบ ผู้ประกอบการอื่นที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งมีขั้นตอน และใช้ระยะเวลาดำเนินการ รวมทั้ง มีค่าใช้จ่ายในการ นำตัวอย่างสินค้ามาตรวจสอบและนำเจ้าหน้าที่ไป ตรวจพิสูจน์ขั้นตอนผลิตที่ต่างประเทศก่อนได้รับ อนุญาตและต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาต อันเป็น รายได้ของแผ่นดินที่มีมูลค่ามาก เนื่องจากการนำเข้า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับในแต่ละปี นั้น มีมูลค่าเป็นหลักพันล้าน และมีผู้ประกอบการที่ เป็นผู้นำเข้าจำนวนมากหลายร้อยราย และยังเป็น การปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม รวมทั้ง ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่นำเข้ามา นั้น อาจจะไม่ ได้คุณภาพหรือไม่ได้มาตรฐานตามหลักเกณฑ์ที่จะได้รับ อนุญาต ซึ่งหากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีการนำออก ขายในท้องตลาดและมีการนำไปใช้ในการ อุตสาหกรรมหรือนำไปใช้ในกิจการใดๆ โดยไม่ผ่าน การตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ อาจเกิดความเสียหาย และเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงแก่ผู้บริโภค ซึ่งมี ผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ของประชาชน

จากปัญหาที่กล่าวมา ผู้เขียนจึงได้ศึกษาถึง ความเป็นมาและเจตนารมณ์ของการกำหนด มาตรฐาน มาตรการการควบคุมการนำเข้า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยศึกษาจากประวัติความเป็น มาและองค์การด้านมาตรฐานระหว่างประเทศ กฎระเบียบระหว่างประเทศในด้านมาตรฐาน และ กฎหมายของประเทศแคนาดาและประเทศญี่ปุ่น เพื่อ

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

นำแนวทางมาใช้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่
เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้า
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับ ให้มี
ประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีทาง
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐาน
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับ
การกำกับ ควบคุมการใช้และจำหน่าย
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
3. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ปัญหาในการใช้
บังคับกฎหมายในการควบคุมการ นำผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้อง
เป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายใน
ราชอาณาจักร
4. เพื่อเสนอแนะ แนวทางปรับปรุงแก้ไข
กฎหมายเกี่ยวกับการนำผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่มี
พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน
เข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร ภายใต้
พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.
2511 ให้มีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary
Research) โดยศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และวิเคราะห์

จากตัวบทกฎหมาย ตำรา หนังสือ วารสาร บทความ
งานวิจัย ผลงานทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ เอกสาร
การสัมมนาทางวิชาการที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ
จำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และแนวคิดทฤษฎีที่
เกี่ยวข้องของต่างประเทศ ต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูล
ที่ได้จากสื่อข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Internet) อีกทั้ง
ทำการวิจัยภาคสนาม (Field Research) ด้วยการ
สัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth Interview) เจ้าหน้าที่รัฐที่
เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

1. ทำให้ทราบเจตนารมณ์ที่แท้จริงของการ
ควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่มีพระราช
กฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน
2. ทำให้ทราบปัญหาในการใช้บังคับ
กฎหมายในการควบคุมการ นำผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้อง
เป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายใน
ราชอาณาจักร
3. สามารถเสนอแนะแนวทางการตีความ
กฎหมายตามพระราชบัญญัติมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ให้เหมาะสมและ
ถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์
4. สามารถเสนอแนะ แนวทางปรับปรุงแก้ไข
กฎหมายเกี่ยวกับการนำผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่มี
พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

เข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ให้มีประสิทธิภาพ

สรุปผลวิจัย

การควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับของประเทศไทยนั้น กฎหมายกำหนดให้ต้องขออนุญาตในกรณีที่น่าเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หากเป็นการนำเข้ามาเพื่อใช้ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องขออนุญาต ปัญหาการควบคุมการนำเข้าจึงมักเกิดกับการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่โดยสภาพของตัวสินค้า สามารถนำมาจำหน่ายได้และสามารถนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในอุตสาหกรรมก็ได้ จึงไม่อาจทราบได้ว่าสินค้าที่น่าเข้ามานั้น ผู้ประกอบการนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายหรือนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในอุตสาหกรรม ทำให้ผู้ประกอบการอาศัยช่องว่างนี้ในการฝ่าฝืนการขออนุญาตตามมาตรา 21 โดยการสำแดงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่านำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเข้ามาเพื่อใช้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วนำเข้ามาเพื่อจำหน่าย ปัญหาการควบคุมการขออนุญาตนี้ สามารถสรุปที่มาของปัญหาได้ดังนี้

1. ปัญหาของตัวบทกฎหมายที่ไม่มีระเบียบวิธีคำนิยามของคำว่า “จำหน่าย” ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ทำให้ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่มีแนวทางที่แน่ชัดในการควบคุมว่าจะต้องเป็นการนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายโดยตรง หรือนำเข้ามาแล้วถ้ากรรมสิทธิ์พ้น

ไปจากผู้นำเข้า ก็ถือว่าเป็นการนำเข้ามาเพื่อจำหน่าย ประกอบกับโทษของการฝ่าฝืนมาตรา 21 มีโทษทางอาญา ทำให้การตีความต้องตีความโดยเคร่งครัด การควบคุมการนำเข้าจึงจำกัดเพียงการนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายโดยตรง ซึ่งไม่ตรงตามเจตนาของกฎหมาย

2. การตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ตีความว่าการนำเข้าเพื่อจำหน่ายตามมาตรา 21 นั้น ต้องเป็นการนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายโดยตรงเท่านั้น ที่ต้องขออนุญาต ทำให้ผู้ประกอบการอาศัยเหตุนี้ เป็นช่องทางในการหลีกเลี่ยงการขออนุญาตโดยการสำแดงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่านำเข้ามาเพื่อใช้ ซึ่งภาระการหาพยานหลักฐานตกอยู่ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะต้องหาหลักฐานมาหักล้างและเอาผิดแก่ผู้ฝ่าฝืน

3. โทษของผู้ฝ่าฝืนมาตรา 21 มีอัตราโทษที่ต่ำ เมื่อเทียบกับสัดส่วนของมูลค่าสินค้าที่นำเข้า หากสามารถหลุดจากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ ทำให้ผู้กระทำผิดไม่เกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับหากพิสูจน์ได้ว่ากระทำผิดจริง

เพื่อให้การควบคุมมีประสิทธิภาพ บรรลุความมุ่งหมายของการใช้มาตรการที่มีใช้ภายใน การกำหนดมาตรฐาน เพื่อป้องกันเศรษฐกิจภายในประเทศและรักษาความมั่นคงของประเทศ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

เพื่อให้การควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์มาตรฐานอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

และเป็นไปตามเจตนารมณ์ จึงขอเสนอแนะแนวทาง
ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. ตัดถ้อยคำ “จำหน่าย” ในมาตรา 21 ออกไป เพื่อควบคุมกำกับการนำเข้าผลิตภัณฑ์ ส่งผล
ให้ไม่ว่าจะนำเข้าเพื่อใช้หรือจำหน่าย จะต้องขอ
อนุญาตทุกกรณี และไม่เกิดปัญหาในการตีความ
2. เพิ่มนิยามคำว่า “เพื่อประโยชน์ทาง
การค้า” หมายความว่า การกระทำใดๆ โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อผลกำไร ส่งเสริมและเพิ่มยอดขาย

ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้เกิดความชัดเจน
ว่าเป็นการใช้ในภาคอุตสาหกรรมหรือเพื่อผลกำไร

3. เพิ่มโทษปรับให้สูงขึ้น โดยคำนวณจาก
ฐานราคาผลิตภัณฑ์ที่นำเข้า

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการร่วม WTO. (2553). *มาตรการอุปสรรคทางการค้าที่ไม่มีภาษี (Non Tariff Barriers :NTBs)*. สืบค้น
20 พฤษภาคม 2560, จาก <http://www.wtothailand.or.th/ntbs.html>

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานบังคับเข้า มาใน
ราชอาณาจักร เรื่องเสรีจที่ 1488/2555

ร้อยตำรวจเอกปิยะ รักสกุล. (2560, 7 กรกฎาคม). ผู้อำนวยการศูนย์คดีคุ้มครองผู้บริโภค รองผู้บัญชาการ
สำนักคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม รักษาการแทนผู้บัญชาการสำนักคดีคุ้มครองผู้บริโภค
และสิ่งแวดล้อม กรมสอบสวนคดีพิเศษ. สัมภาษณ์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *สรุปสาระสำคัญ แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559*. สืบค้น 12 พฤศจิกายน 2559, จาก
www2.oae.go.th/EVA/download/Plan/SummaryPlan11_thai.pdf

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. (2560). *ประวัติ สมอ*. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2560, จาก
<http://www.tisi.go.th/history.php>

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. (2560). *ข่าวหนังสือพิมพ์ สมอ*. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2560,
จาก http://app.tisi.go.th/clip_news/news006.html.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ความรู้มีรากฐานมาจากจิตสำนึก”

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511